

hispanics. — 7 A. al. ant. *sparro* 'perxa, biga', esc. ant. *sparri*, *sperra* 'barra de tanca', 'palet d'enastar una botifarra', verb a. al. ant. *sperren* 'barrar (el pas)', esp. amb un tronc', ags. (*be*)*sparrian* 'copejar amb un ariet', esc. ant. *sperra* 'posar una barra', 'atancar amb un berrat o tronc'. — 8 Ultra alguna forma escadussera (i de significat enterament llunya) en albanès i en grec, fora del germànic no reapareixeria sinó en el ll. *sparus*, nom més aviat del dard. ¿Qui farà gaire cas de la idea de relligar-hi l'esl. *prēti* 'estontolar' o el ll. *paries* 'paret'? — 9 Reparem que el fet que no hi hagi mutació consonàntica en *sp-*, *st-*, no ha de prejudicar que n'hi hagi en *sb-*, etc. Falk i Torp (*Norwegisch-Dän. Etym. Wb.*, 1113-4) també s'inclinaven per admetre que **SPER-* anava amb *barra*. — 10 Per als desencaminats que avui ho tenen per una paraula «ordinària» poso aquest passatge del Baró de Maldà, que ens mostra com ha format sempre part del llenguatge de la nostra societat més primmirada: «no podent llibrement mastegar, per una part de *barra* i un queixal, per tenir-la bastant condolida de temps», *Collegi de la B. Vida*, 178. — 11 *RForsch.* XIV, 400; *Die Bezchnng. der Kinnbacke im Gallo-rom.*, Berlin, 1932, 63ss.; *Language* XVII, 218. — 12 De *barra* 'mandíbula' ve secundàriament 'gana, capacitat de menjar'. P. Vidal, *Vida del pastor* (p. 12): «Y per més que tingui *barra* / no se olvidará del gos / tirant-li també son tros». — 13 Després de l'acusació falsa: «Mai més he sentit un home que parlés de coses tan terribles i tan falses am la *barra* del primer», en l'autògraf que conservem; ço que, des de la 1.ª ed., aparegué canviat en *naturalitat* (ed. 1960, p. 55). En *AlcM* en la 1.ª ed. aquesta accep. fou proscripita, si bé ha estat inclosa en la 2.ª, accs. 7 i 8. Aquesta última és la personalització un *barra* 'un home barrut', ço que realment és ja «sub-standard», i molta gent es negarien a dir-ho. L'altra és usada per tothom. Moll, en el segon volum de les seves memòries diu que exclamà «quina *barra*» (ho férem tots els catalans, si bé alguns ho digueren només per a llur barba) quan el ministre d'Instrucció Pública de 1953 explicà cínicament als congressistes estrangers de Filologia Romànica que la llengua catalana era objecte de les atencions predilectes de l'Estat. — 14 Abreujadament, intr. per 'barrar el pas', ross.: «un pont amb unes cadenes pe'l barrar» 'per tancar-lo' a Canet, «és aquest que ens-e barra!» 'que ens barra el pas' a Fontpedrosa. Bearn. ant. *ab las maas barradas* 'amb els punys closos', furs de Bearn S. XIII (Cart. d'Ossau B, 197). — 15 Són típiques les de la Menorca rural, veg. gravat d'una que barra el pas en un camí fondo en Arx. Ll. Salvador II, 301. Les des prats es troben a molts llocs de muntanya (visites a Tor, Bunyola, etc., «porta d'una cleda» a Barruera). — 16 *Barreró* «travesaño de silla», Eivissa, Pz. Cabrero. — 17 Allí també *barretas* 'malaltia espasmòdica infantil': «lo pobrellet / pres-lo l'espasme, / *barretes*, asma, / alfercia, / epilepsia, / e

molt alforro, / torcé lo morro ---», v. 5246. A Canet Lo Roig (Maestr.) és 'branqueta': «una barreta amb un bri de visco». — 18 *Lo Prat Barrat* a Espot, afores del poble 'tancat amb una barra', *lo Feixà Barrat* en els espadats del Bassiero, en una cornisa inaccessible, vertiginosa. Subst. un *barrat*, 'una tanca, cleda', V. de Bof. — 19 *Barrons* 'els barrots d'un rastell' a la Vall Ferrera i Coma de Farrera deu ser alguna bigucta que es talla en el bosc, car a la vall de Lavansa hi ha la *Comella dels Barrons*. També *barrón* a Benasc. En val. 'barró de la menjadora' sentit a Simat de Valldigna, mentre que a Guardamar de Segura denomina una planta d'aiguamoll sense fibra, més alta que la masseta o albardí. — 20 «barrot barre court», *PDPF* i *FEW*. Val a dir que no sembla figurar en Rayn.; no és en el *PSW*, en els gloss. de Brunel ni de Pansier. En català no és en els diccs. fins a Lab. 1839 (no JMarc, Aversó, OPou, D'Torra, Lacav., ni Belv.). Com a cognom S. XVII, *D'Ag.* — 21 *Carrer dels Barrots* dins el poble de la Fuliola; cf. *Costumari Cat.* I, s. v. — 22 'Fallar (en les cartes)': *veiam si barrotaràs!* (a Guardiola de Font-rubi); *+barrotar-se els diners, la fortuna* 'malgastar-se'ls un' és familiar (crec que ho havia après del meu pare o de la gent de St. Pol) no en *D'Fa.*, *D'Ag.* ni *AlcM* (l'uso en la meua trad. de *l'Eunuc* de Terenci, 235) i una *barrotada* 'una partida de cartes' («una nit eren al cafè, que feien una b. i en Marc --- espiava a jugar», Saisset, *Catalanades*, 102). — 23 «Tanca d'un prat consistent en una sola barra horitzontal sostinguda per pals verticals» vista a Vilallobent (Baixa Cerdanya, arran de la frontera); igualment a Sallagossa; als Angles (el *Camí de les Barralles* puja des del poble); també 'obstacle que atravessen a un camí perquè no se n'hi vagin les vaques' a Estoer i Villalonga de la Salanca; *barrallar* 'tancar una finca rústica amb «barres» que tallen d'un vern, a Er; *barrallada* «golpe dado con una barra de madera» a la Vall d'Àneu (Pol, p. 10). — 24 De cap manera és desusat a la zona barcelonina. A Guissona «sistema dentari de la cabra» (*BDLC* IX, 181). També a Eivissa «dentadura», Pz. Cabrero). — 25 No obstant la forma primitiva fou *barregam* (cf. *banyegam*, etc.) registrat pel vocabulari menorquí d'Hospitaler; i *Barrabàs* intervingué per etimologia popular. — 26 Cf. *Barrabís-barrabàs*, creació rimada, des de la mateixa font, si bé s'ha pres per una onomatopeia. I *barrabassada* 'disbarat enorme'. — 27 Parcel·la closa dins d'un comunal repartit'. Ja el lleigeixo a l'*Spill* de Castellbó [a. 1560] 9v.: Avui l'anoto a Enviny (la «barren» amb «barres» de fusta), Aós, Berrós, Tornafort, Rubió, Llagunes i Baiasca. En el Capbreu de Castellarnau, any 1759 anoto «lo Barré de St. Quirch» i dos més (49), també 12. — 28 'Embarrerar el riu amb uns llistons perquè l'aigua puge' a Alcúdia de Crespins. *Desembarrerar* la porta del còp (de la xarxa) 'soltar-lo perquè passí el corrent lliurement' i *embarrerar-lo*, 'tornar-lo a tancar' a l'Albufera de València (Palmar). — 29 Que ací hi